

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

2. november 2020

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 1 (Alm. del) af 7. oktober 2020

Spørgsmål

Var en af årsagerne til finanskrisen, at årtiers deregulering havde skabt grundlæggende ubalancer i økonomien?

Svar

Regeringen deler Rangvid-udvalgets vurdering af, at finanskrisen skyldes mange faktorer, både nationale og internationale, som spillede sammen på kompliceret vis. Mangler i reguleringen og tilsynet med den finansielle sektor i både USA, EU og Danmark var en væsentlig del af disse årsager til finanskrisen, samt til at den økonomiske krise blev så dyb og varig som den blev. Manglerne bidrog bl.a. til, at der generelt i den finansielle sektor i årene inden krisen blev taget større risici, hvilket medvirkede til at gøre finanssektoren sårbar og til at forstærke ubalancer. Fx bidrog lempelige lånevilkår til husholdninger til opbygning af boligbobler o.l.

Manglerne bidrog til, at den finansielle sektor generelt ikke var så robust, som den burde have været, hvilket påvirkede den finansielle sektor og resten af samfundsøkonomien negativt. Bl.a. medvirkede kreditinstitutternes manglende robusthed, herunder kapitalmæssige polstring, til, at der i nogle lande opstod såkaldte kreditklemmer, hvor adgangen til kredit for selv sunde virksomheder og husholdninger, blev forværret, samt til at der opstod behov for statslig intervention for at sikre den finansielle økonomiske stabilitet.

Ændringer i den finansielle regulering før krisen kan have medvirket til at reducere den finansielle sektors robusthed. Rangvid-rapporten nævner ændringer i internationale regnskabsstandarder (IFRS) samt i internationale standarder for kapitalkrav til kreditinstitutter (Basel II), som eksempler på regelændringer i årene før finanskrisen, der reducerede kreditinstitutternes polstring mod tab og dermed deres robusthed.

I lyset af en generel konsensus om, at mangler i regulering og tilsyn med den finansielle sektor var væsentlige årsager til finanskrisens tilblivelse og til, at den økono-

miske krise blev så dyb og varig som den blev, er der siden finanskrisen taget væsentlige skridt i bl.a. USA, EU og Danmark mhp. at rette op på de identificerede mangler.

Som eksempler på ændringer i den finansielle regulering og i tilsyn indført internationalt, i EU og Danmark siden finanskrisen og på baggrund heraf kan nævnes

- Krav til kreditinstitutter om mere og bedre kapital, bl.a. for at de i højere grad er i stand til at modstå tab uden at blive insolvente
- Likviditetskrav til kreditinstitutter, bl.a. for at de kan håndtere perioder med markedsuro og forværrede finansieringsforhold uden at komme i problemer
- Indførslen af såkaldte afviklings- og bail-in-regimer for kreditinstitutter, som skal medvirke til, at nødlidende systemisk vigtige institutter ikke skal reddes af staten, men kan sendes i en konkurs-lignende procedure, hvor det er instituttets aktionærer og kreditorer som tager tabene.
- Krav om større brug af centrale modparter ifm. derivathandel, mhp. bl.a. at skabe større transparens i finansielle institutters derivat-eksponeringer, sikre bedre krisehåndtering heraf mv.
- Større tilsynsmæssig fokus på håndtering og imødegåelse af finansielle og økonomiske risici, herunder ved brug af makroprudentiel politik.
- Reform i EU af strukturen for tilsyn, herunder etablering af europæiske finansielle tilsynsmyndigheder omfattende alle EU-lande og centraliseringen af tilsynet med kreditinstitutter for EU-lande i det styrkede banksamarbejde (bankunionen).

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister